

ש"דבר שאינו מתכוין" ו"מלאכה שאינה צריכה לגופה" תלויים אחד בשני].

ומתרצינו: **"ב"דבר שאין מתכוין" אמנם סבר לה שמואל כרבי שמעון, שמותר. אבל ב"מלאכה שאינה צריכה לגופה" סבר לה שמואל כרבי יהודה, שאסור מן התורה. לפי שאין שני דינים אלו תלויים זה בזה, הלכך לא יכבה גחלת של עץ, כיון שאסור לכבותה מן התורה** (35).

כבוי דמצוה. וביותר קשה, שהרי הגמרא דחתה תרוץ זה דכבוי דמצוה.

ובקרן אורה ביאר דברי התוספות, שסברו התוספות שאין כונת הגמרא בתרוצה "הא רבי יהודה והא רבי שמעון" לחזור מעיקר התרוץ דכבוי דמצוה, אלא אף עתה נשאר התרוץ הזה, שכבוי דמצוה שרי. רק אמרה הגמרא שכל מה שכבוי דמצוה מותר, זה רק באינו מתכוין, וכל שהוא אינו מתכוין הרי זה מותר, אולם גם ההיתר של אינו מתכוין הוא היתר בכבוי דמצוה, ולכך אף שהוא פסיק רישא, כיון שאינו מתכוין הרי הוא בכלל ההיתר דכבוי דמצוה באינו מתכוין.

35. הרמב"ם פסק דיין הרי הוא לספלים, והקשה הכס"מ כיון דפסק הרמב"ם כמו רבי שמעון דדבר שאין מתכוין מותר, אם כן הרי מבואר בסוגיינתנו דאם דבר שאין מתכוין מותר הרי היין לאישים.

והר"י קורקוס תירץ דברי הרמב"ם דסבר הרמב"ם דכל מה שהעמידה הגמרא הדין דדבר שאין מתכוין מותר זה רק לפני שידענו דמודה רבי שמעון בפסיק רישיה, אולם לאחר שמבואר בכמה סוגיות דמודה רבי שמעון בפסיק רישיה, אם כן אי אפשר להעמיד הברייתא כרבי שמעון שהרי כאן הוא פסיק רישיה ולכך אף לרבי

סבירא ליה, הרי אפילו גחלת של עץ נמי יהא מותר לכבות? שהרי רבי שמעון סבירא ליה ש"מלאכה שאינה צריכה לגופה" אינה אסורה מהתורה, ולפיו לא יתכן שיהא כיבוי אסור מן התורה אלא במלאכת כיבוי שהיא "צריכה לגופה", ומלאכה שכזאת תיתכן רק במכבה את האש הבוערת בעצים בכונה לעשות מהם פחמים, על ידי כיבוי האש. אבל המכבה בכונה שלא ינזקו הרבים הרי היא מלאכה ש"אינה צריכה לגופה", ואין בה איסור אלא מדרבנן [וסברה עתה הגמרא

בהכרח, לפי שמעט מן היין או המים והדומה להן מן הדברים הנגרים, כשזורקים אותן על האש הגדולה אין מכבין אותה, רק כח האש מלהט אותן, ונוצחן.

דהיינו, שבאמת אין זה מוכרח שעל ידי הזריקה של היין תכבה האש. והוסיף עוד הרמב"ם: ועוד, שאפשר שיזרק על קרקע המזוכת, או על קצות העצים שאינם נשרפים. דהיינו, יתכן שיהיה הזילוף במקום שאין כלל אש.

והתוספות בכתובות [ו א] הביאו דעת הערוך שמודה רבי שמעון בפסיק רישא רק במקום שנוח לו במה שיהיה כתוצאה מהפסיק רישא, אולם פסיק רישא דלא ניחא ליה, מותר. ואחת מהוכחות הערוך הוא מכאן, שלפי רבי שמעון מותר כאן לזלף על אף שהוא פסיק רישא שיכבה, ומוכח כי היות שלא ניחא לו בכיבוי, הרי זה מותר לרבי שמעון.

והתוספות שם דחו ראית הערוך, כי כאן מה שמותר אף שהוא פסיק רישא הוא משום שהוא כבוי מחמת מצוה של זילוף היין, ולכן זה מותר לרבי שמעון אפילו בפסיק רישא.

אולם דברי התוספות צריכים באור, שאם ההיתר כאן הוא מטעם כבוי משום מצוה, יהיה מותר אף לרבי יהודה, שהרי זה היתר חדש של